

Goriške vesti.

—g— **Klerikalci stare in nove struje na Goriškem** so si skočili krepko v lase. Zadnja »Gorica« je vsa polna tega veseliga ravsa in kavsa! V goriškem »Centralu« so starostrujarji postavljali kandidate za bodoče deželnozbornske volitve. Dr. Gregorič, stari ta absolutist, je povedal, da si želi »krščansko misleče« učiteljsvo v deželnem zboru svojega zastopnika izmed aktivnih učiteljev. A vsa stara struja je šla preko te ponižne želje s suverenskim preziranjem — na dnevni red! »Krščansko mislečih« ne marajo starostrujarji in nečejo jih mladostrujarji — z eno besedo: Prodanih duš ne mara nihče! — Res, usmiljenja vredni ljudje!

—g— **Prijatelji obrtnih nadaljevalnih šol** so vladno vabljeni k sklepu šolskega leta na obrtni nadaljevalni šoli v Solkanu dne 29. junija 1913. ob četrt na 12. uri predpoldne v šolskem poslopju in na razstavo izdelkov, ki se otvori po sklepu ter ostane odprta do 4. ure popoldne.

—g— **Razprava proti Rozini in Finžgerju je končno določena** in sicer na dan 30. t. m. Trajala bo morda cel teden. Predsedoval bo razpravi dvorni svetnik Cazačura; prisednika bosta svetnik Sterle in sodnik Leoncellis. Kot računski izvedenec bosta navzoča pri razpravi deželna uradnika Hrovatin in Furlani.

—g— **Pravico javnosti** je podelilo naučno ministrstvo Ciril - Metodovi ljudski šoli v Gorici, Via della Barriera.

—g— **Smrtna kosa**. Po dolgi in mučni bolezni je umrla v Gorici Marija Milost v 27. letu svoje dobe, učiteljica na zavodih »Šolskega doma«. Pokojnica je bolehal skoraj dve leti. Naredil se ji je namreč v glavi debel gnojen mehur. Letos o Veliki noči je popolnoma izgubila vid. — Potrpežljivo je prenašala vse grozne bolečine. Nameravala se je podvreči nevarni operaciji, katere pa zaradi telesne šibkosti najbrže bi ne mogla prenesti. — Na zavodih »Šolskega doma« je poučevala nepretrgoma 8 let in je bila pri učiteljskem zboru zavoda in učenkah jako priljubljena. — Pogreb je bil veličasten. Vsa šolskodomska mladina z učiteljsvom je spremljala pokojnico na zadnji poti k večnemu počitku. Pogreba so se udeležili tudi vsi štirje tečaji c. kr. moškega učiteljskega s profesorskim zborom na čelu. Pevski zbor učiteljskihnikov je pokojnici zapel pred hišo žalostni res krasno. Na krsto je bilo položnih več vencev.

—g— **Na c. kr. moškem učiteljskem v Gorici** bo vpisovanje za sprejem v prvi letnik v četrtek, dne 3. julija t. l. od osmih do dvanajstih dopoldne. — S seboj treba prinesiti: a) krstni list, b) zadnje šolsko izpričevalo; c) izpričevalo uradnega zdravnika o telesni sposobnosti. Podrobnosti o sprejemnem izpitu so razvidne iz naznanilnice v zavodu. Pripominja se, da se meseca septembra ne bodo več sprejemali gojenci za prvi letnik, ako bo že po sprejemnih izpiti meseca julija doseženo najvišje možno število gojencev-prvoletnikov (štirideset).

—g— **Pozor, slovenski starši!** Kot prav zanesljivo se zatrjuje, da misli vlada v Gorici iz svoje nemške gimnazije narediti realno gimnazijo, kar bi utegnulo morda marsikoga zavesti, da bi poslal svojega otroka tja. Posebno se baje vojaški krogi trudijo za to in skoro gotovo se bo tudi tako zgodilo, ker bodo Nemci na ta način izkušali temu zavodu podaljšati življenje; drugače bo pač kmalu moral umreti. Na umeten način bodo tedaj verižili število dijakov, da tako pokažejo, kako potrebna je nemška gimnazija v Gorici. Mislimo, da se slovenski starši ne bodo dali preslepiti in ne bodo z lastnimi otroki delali Nemcem štafaže.

—g— **Koncert slov. srednješolcev**. V soboto nameravajo prirediti v »Trg. domu« goriški srednješolski dijaški koncert, ki utegne nuditi občinstvu izreden umetniški užitek. Nastopil bo mlad umetnik, ki mnogo obeta. Čisti dobiček je namenjen za nakup knjig ubogim učencem samostojne c. kr. državne slovenske gimnazije, ki jo dobimo s prihodnjim šolskim letom. Prijatelji mladine, dobro došli! Več na lepakih in v vabilih.

—g— **V šolskem okraju Sežana** bo s prihodnjim šolskim letom 1913/14 več mest za učitelje praznih. — Učiteljski kandidati, ki dovršijo letos učiteljske, obrnite se s prošnjo na okrajni šolski svet v Sežano za podelitev katerega mesta! Prošnji priložite zrelostno svedočbo in domovnico.

Tržaške vesti.

—t— **Nekaj za odgovorne urednike**. V ponedeljek bi se bila imela vršiti v Trstu poročna obravnava proti odgovornemu uredniku »Edinosti«, Štefanu Godini. Mož pa je imel slučajno dober dan. To-

žila je namreč učiteljica Marija Masovih zaradi žaljenja časti, k obravnavi pa ni bilo ne nje, ne kakega zastopnika. Zato je predsednik Milovčič oprostil Godino brez razprave.

—t— **Šolski knjige za ubožne učence**. Osrednje ravnateljstvo c. kr. založbe šolskih knjig na Dunaju razglasa, da znaša kvota, za katero se razdele šolske knjige ubožnim učencem na primorskih ljudskih in meščanskih šolah, za šolsko leto 1913—14 vsoto K 6404:— Ta vsota se razdeli na posamezne šolske okraje takole: Koper K 664:—, Volosko K 417:—, Pazin K 309:—, Poreč K 333:—, Puča K 645:—, Lošinj K 72:—, Krk 180 K, Gorica, okolica 726 K, Gradišče 284 K, Tolmin 348 K, Sežana 303 K, Tržič 471 K, Gorica, mesto 101 K, Rovinj 85 K, Trst, občinske ljudske šole K 1220:—; učiteljska: Koper 10 K, Kastav 10 K, Gorica 37 K; dekliška meščanska šola v Trstu 59 K, deška 50 kron; drž. ljudska šola v ulici Fontana v Trstu 80 K.

Splošni vestnik.

Udeležba šolskih otrok pri sokolski telovadbi. Upravno sodišče je glede na udeležbo šolske mladine pri sokolski telovadbi razsodilo, da se sme šoli podvržena mladina udeleževati telovadbe v sokolskih društvih, če to dovolijo starši. S to razsodbo je to vprašanje rešeno, kakor smo to omenili že zadnjič.

Opozorjamo vnovič na K. Wider »Moje prvo berilo«, ki je že izšlo v Učiteljski tiskarni v Ljubljani. Ta knjiga se upelje s prihodnjim šolskim letom v mnogih okrajih na Kranjskem in izven Kranjske. Poroča se nam iz več krajev, s kakim veseljem so pozdravili učenci začetniki ta abecednik, kjer jim je prišel v roke. Nagledati se niso mogli lepih in preprostih slik, saj so videli v njih lastno otroško življenje. Upamo, da se »Moje prvo berilo« vpelje še po vseh onih okrajih, kjer še ni upeljan in da bo imela slovenska mladina mnogo veselja in mnogo koristi od njega. »Moje prvo berilo« se naroča v Učiteljski tiskarni v Ljubljani. Kdor ga izmed učiteljev v okrajih, kjer se ta abecednik vpelje, želi imeti, naj se obrne tožadveno z dopisnico na Učiteljsko tiskarno. Te dni razpošljemo na vsa šolska vodstva slov. šol kratka navodila k temu abecedniku.

Štrašen zločin v Bremenu. Dne 20. t. m. dopoldne je vdrl brezposelni 30letni učitelj Schmied, rojen v Sülzeju na Hanoverskem, stanujoč navadno v Berlinu, v katoliško Marijino šolo, ko so šolarji pravkar zajtrkovali. Na hodniku je ustavila Schmieda učiteljica Pöhlva; na katero je takoj ustrelil, a je ni zadel. Krogla je brenčala mimo Pöhlve glave. Schmied je nato vdrl v šolsko sobo, kjer je bilo 65 deklic, 6 do 7 let starih. Napadalec je pričel iz dveh revolverjev med deklice streljati. Dve učenki sta se takoj zgrudili mrtvi na tla, tretja je, ko je bežala, padla po stopnicah in si zlomila tilnik. Deklice so bežale. Schmied je pa za njimi streljal. Šolski sluga Putz je izkušal morilca prijeti, a Schmied je tudi nanj streljal, krogla ga je zadela v brado in mu predrta lice. Neki učitelj je poizkusil Schmieda od zadaj prijeti, ko je ta skozi okno na cesto streljal in še štiri osebe ranil, a Schmied se je obrnil in ustrelil učitelja v trebuh. Učitelj je mrtev. Morilec je nato bežal iz šole, a razburjena množica ga je prijel in ga strašno pretepla. Iz rok razburjene množice je morilca iztrgala policija. Schmied je imel pri sebi šest revolverjev in veliko patron. Zdi se, da je blazen in so ga odvedli v bolnišnico. B.s-mannov brzojavni urad poroča, da je bilo 15 do 20 otrok ranjenih, med katerimi so štirje umrli.

LISTNICA UREDNIŠTVA:

Na Štajersko: Za danes prepozno, torej danes teden! Pozdrav!

Učitelji, ki se udeležijo trgovskega tečaja na obrtni šoli, dobijo lahko hrano in stanovanje pri tovarišu Janku Likarju. Zglasiti se je v Učiteljski tiskarni.

Snažno se oblači vsa rodovina, ki si naroči zbirko vzorcev iz češke tkalnice

Marije Jirsové

učiteljeve soproge, v Novém Hradku p. Met. (dobaviteljica dež. osrednje zveze učiteljskih društev v Češkem kraljestvu).

Dobiva se 2—8 m dolgih odrezkov cefira kanafasa, flanele, platna, modrotiska itd. Zavoj 45 m za 18 K, najlepša kvaliteta 40 m za 20 K franko, franko, tudi polovica zavoja za 9, oziroma 10 K.

Blago je stalnobarvno in močne kakovosti. Naročite in ostanite stalni odjemalci. Vzorci blaga zastonj in franko.

HERMAN KMET,

NADUČITELJ

JULIJA KMET ROJ. KOS,

UČITELJICA

POROČENA.

COL NAD VIPAVO, 16. JUNIJA 1913.

Potrtega srca naznanjava vsem sorodnikom in prijateljem prežalostno vest, da je gospod

Lovro Letnar,

nadučitelj, imejitelj zlatega zaslužnega križa s krono l. t. d.

danes ob 6. zjutraj po kratki hudi bolezni, prejemši tolažila sv. vere, v 58. letu svoje dobe izdihnil svojo plemenito dušo.

Pogreb predragega rajnega bo v soboto ob 9. uri na pokopališče v Mengšu. Predragega umrlega priporočava v blag spomin in pobožno molitev ter prosiva tihega sožalja.

V Mengšu, dne 26. junija 1913.

Ana Letnar roj. Vrhovnik, soproga.

Ivan Letnar, cand. iur. sin.

Venci se hvaležno odklanjajo.

Največja slovenska hranilnica!

Mestna hranilnica ljubljanska

Ljubljana Prešernova ulica št. 3 Ljubljana

je imela koncem leta 1912 660 milijonov kron denarnega prometa, 42 milijonov kron vlog in 1 milijon 330 tisoč kron rezervnega zaklada. Sprejema vloge vsak delavnik in jih obrestuje po

4 1/2 %

brez odbitka. Hranilnica je pupilarno varna in stoji pod kontrolo c. kr. deželne vlade. — Hranilnica posoja na zemljišča in poslopja proti 5 1/2 % obrestim in najmanj 3/4 % amortizacije. Za varčevanje ima vpeljane lične domače hranilnike.

Posoja tudi na menice in vrednostne papirje.

Prvo splošno uradniško društvo

avstro-ogrskemu monarhije

na Dunaju, I., Wipplingerstrasse št. 25.

je ena največjih in najstarejših zavarovalnic za življen v monarhiji in izvršuje zavarovanja za življenje in rente v vseh kombinacijah.

Za izboljšanje gospodarstvenega stanja, za preskrbljenje prihodnosti navezano je posebno učiteljsvo na samopomoč potom zavarovanja življenja; ugodnosti, ki jih nudi v tem obziru Uradniško društvo, pa tudi humanitetnemu delovanju namenjene uprave Uradniškega društva kažejo učitelju, da mu je najboljšje, če se oklene Uradniškega društva. Iz pravega spoznanja teh ugodnosti pridružila so se

največja učiteljska društva

Avstro-ogrskemu Uradniškemu društvu.

Silno ugodni zavarovalni pogoji. Nizke premije. Izplačevanje nemudoma in brez odbitka.

Garancijsko premoženje koncem l. 1912 84 milijonov kron
Stanje zavarovanj koncem l. 1912 222 milijonov kron
Izplačanih zavarovanj do konca l. 1912 121 milijonov kron

Pojasnila daje brezplačno in, ne da bi vprašalec prevzel kaké obveznosti

Glavni zastop uradniškega društva
za Štajersko, Koroško in Kranjsko v Gradcu, RadetzkystraBe 10.

Ali ste že pridobili našemu listu novega naročnika?